

O NOTACJI I KABINACH, czyli GLOSARIUSZ O TŁUMACZENIU KONFERENCYJNYM

A, JĘZYK A – język ojczysty tłumacza, na który dokonuje on przekładu

ACI = Auxiliary Conference Interpreter (ang.) – tłumacz konferencyjny pracujący jako *freelance* w instytucjach UE (akredytowany)

AIIC = Association Internationale des Interprètes de Conférence (fr.) – Międzynarodowe Stowarzyszenie Tłumaczy Konferencyjnych

AKREDYTACJA UE – uprawnienia do pracy jako tłumacz konferencyjny w instytucjach UE. Akredytację otrzymuje się po zdaniu egzaminu przeprowadzanego przez Komisję Europejską.

A VISTA, TŁUMACZENIE – rodzaj tłumaczenia symultanicznego, w którym tłumacz przekłada ustnie „na żywo” otrzymany tekst pisemny lub przekłada wygłaszane wystąpienie, wspomagając się jego wersją pisemną (lecz ważniejsza jest wersja wygłoszona, patrz *CHECK AGAINST DELIVERY*)

B, JĘZYK B – język obcy aktywny; język, którym tłumacz posługuje się perfekcyjnie, ale który nie jest jego językiem ojczystym, i na który dokonuje przekładu z jednego lub kilku innych języków

BLOK TŁUMACZENIOWY – minimalna jednostka rozliczeniowa, powszechnie stosowana na polskim rynku konferencyjnym (każde rozpoczęte 4 godziny pracy tłumacza, pół dnia)

C, JĘZYK C – język obcy pasywny (bierny); język, który jest dla tłumacza w pełni zrozumiały i z którego dokonuje on przekładu

CHECK AGAINST DELIVERY (ang.) – obowiązuje wersja wygłoszona, w sytuacji, w której tłumacze otrzymują tekst wystąpienia i mogą tłumaczyć na jego podstawie

CHUCHOTAGE (fr.) – patrz: SZEPTANKA

DÉCALAGE (fr.) – odstęp pomiędzy słowami mówcy a słowami tłumacza dokonującego przekładu symultanicznego

EMCI = European Master’s in Conference Interpreting (ang.) – studia podyplomowe z zakresu tłumaczenia konferencyjnego w ramach europejskiego konsorcjum szkół tłumaczenia konferencyjnego (jeden ośrodek akademicki w danym kraju), prowadzone m.in. w Londynie, Paryżu, Genewie, Warszawie (ILS UW), pod patronatem Parlamentu Europejskiego i Komisji Europejskiej i przy ich wsparciu

FREELANCE (ang.) – „wolny strzelec”, tłumacz niezatrudniony na etacie, pracujący dla wielu różnych zleciodawców

KABINA – miejsce pracy tłumacza symultanicznego. Kabinę powinny spełniać określone wymogi dotyczące rozmiaru, wentylacji, widoczności mówców i sali itp.

KABINA to także określenie używane w odniesieniu do grupy tłumaczy dokonujących przekładu na dany język, np. *kabina polska* w Parlamencie Europejskim, jak również (na rynku polskim) dokonujących przekładu na dany język obcy i z niego, np. *kabina angielska* na wielojęzycznej konferencji w Polsce (gdzie wszyscy tłumacze mają polski A).

KABINOWE, TŁUMACZENIE – rodzaj tłumaczenia symultanicznego, z wykorzystaniem sprzętu tłumaczeniowego i kabiny. Tłumacz słyszy jedynie wypowiedzi wygłoszone do mikrofonu – i tylko takie jest w stanie przetłumaczyć. Bardzo istotne jest ustawienie kabiny; tłumacz powinien dobrze widzieć mówców i wykorzystywane materiały wizualne.

KOMBINACJA JĘZYKOWA – języki, z którymi pracuje tłumacz (np. polski A, angielski B, niemiecki C)

KONSEKUTYWNE, TŁUMACZENIE (KONSEKUTYWKA) – tłumaczenie, w którym przekłada się wypowiedź mówcy podzieloną na fragmenty; mówca robi przerwy dla tłumacza.

NOTACJA – system sporządzania notatek w tłumaczeniu konsekutywnym (każdy tłumacz w miarę zdobywania doświadczenia wyrabia sobie własny)

PIVOT (fr.) – tłumacz, którego przekład (w kabinie) służy innym tłumaczom za komunikat źródłowy („biorą z niego *relay*”)

RELAY (ang.) – tłumaczenie pośrednie; tłumacz nie zna języka źródłowego, więc przekłada komunikat za pośrednictwem innego przekładu (bezpośredniego), np. gdy w kabinie polskiej nikt nie zna greckiego, polski tłumacz może przekładać wystąpienie greckiego mówcy, słuchając tłumaczenia kolegi z kabiny angielskiej (który ma grecki w swej kombinacji językowej)

RETOUR (fr.) – tłumaczenie z języka A na język B

STP = Stowarzyszenie Tłumaczy Polskich

SYMULTANICZNE, TŁUMACZENIE (SYMULTANKA) – tłumaczenie „jednoczesne”, „równoległe”, zwykle z wykorzystaniem sprzętu tłumaczeniowego i kabiny. Tłumacz słucha komunikatu źródłowego i tłumaczy go niemal równocześnie (zawsze ma to miejsce z nieznacznym opóźnieniem, patrz *DÉCALAGE*) na język docelowy.

SZEPTANE, TŁUMACZENIE (SZEPTANKA) = *CHUCHOTAGE* – rodzaj tłumaczenia symultanicznego, zalecany tylko w wyjątkowych okolicznościach. Odbywa się bez wykorzystania sprzętu tłumaczeniowego, dla maksimum 2–3 osób. Tłumacz mówi ściszym głosem, by nie zagłuszać mówcy, który czasem nie używa mikrofonu. Oprócz samego tłumaczenia symultanicznego wysiłku wymaga często wtedy samo usłyszenie mówcy. Ten rodzaj tłumaczenia ogromnie obciąża także struny głosowe. Przy szeptance powinno pracować 2 tłumaczy, gdyż wymaga ona wysiłku większego nawet niż kabina. Jeśli klient zdecydowanie obstaje przy trybie symultanicznym (nie życzy sobie konsekutywki ze względu na ograniczenia czasowe), lecz bez kabiny (względny oszczędnościowe, brak miejsca, częste przemieszczanie się uczestników), a jednocześnie tłumaczenie ma się odbywać dla większej liczby osób, proponuje się czasem tzw. **infoporty**, tj. specjalne urządzenia przenośne do tłumaczenia konferencyjnego (tłumacz także mówi ściszym głosem, by nie zagłuszać mówcy, do mikrofonu, słuchacze słyszą tłumaczenie w słuchawkach).